

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

07.04.2021. Nr. VID.4.1/8.1.1/45350
Uz 11.01.2021. Nr. 72108265

SIA "X"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu SIA "X"

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "X", reģ.Nr.40000000000 (turpmāk – Iesniedzējs) 2021.gada 5.janvāra iesniegumu Nr.b/n par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un 2021.gada 9.martā saņemto papildu informāciju un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98.pantu, lūdz VID sniegt uzziņu, apstiprinot Iesniedzēja izpratni par likuma "Par akcīzes nodokli" normu pareizu piemērošanu minerālūdenim, sulām, augļu nektāram un sīrupiem (koncentrātiem), ņemot vērā zemāk izklāstītos faktus un uzdotos jautājumus par akcīzes nodokļa piemērošanu bezalkoholiskajiem dzērieniem.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējs ir Latvijā reģistrēta sabiedrība, kuras pamatdarbības veids ir bezalkoholisko un alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecība Latvijā. Iesniedzējs izplata tādu zīmolu produkciju kā, piemēram: Coca-Cola, Fanta, Sprite, Romerquelle, Neptunas, Fuzetea, Cappy Ice Fruit, Cappy, Schweppes, Powerade. Šajā produktu klāstā ietilpst dažādi bezalkoholiskie dzērieni, tai skaitā dažāda veida minerālūdeņi, sulas un nektāri, un citi atspirdzinošie dzērieni, kā arī sastāvdaļas to izgatavošanai.

Iesniedzējs vēlas apstiprināt savu izpratni par likuma "Par akcīzes nodokli" piemērošanu šādiem produktiem:

Produkta nosaukums	Eiropas kombinētās nomenklatūras preču kods
Romerquelle gāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011019 – dabiski minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, bez aromatizēta, gāzēti
Romerquelle negāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011011 – dabiski minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas un aromatizēti, negāzēti

Produkta nosaukums	Eiropas kombinētās nomenklatūras preču kods
Neptunas gāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011019 – dabiski minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, bez aromatizēta, gāzēti
Neptunas negāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011011 – dabiski minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas un aromatizēti, negāzēti
Cappy tomātu sula, kas gatavota no koncentrāta	20095090 – tomātu sula, kuras sausā ekstrakta saturs nepārsniedz 7% no svara, neraudzēts (izņemot ar cukura vai spirta piedevu)
Cappy ābolu sula, kas gatavota no koncentrāta	20097199 – ābolu sula, neraudzēta, Briksa vērtība ≤ 20 ° C temperatūrā (izņemot ar cukura piedevu vai spirta piedevu)
Cappy apelsīnu sula, kas gatavota no koncentrāta	20099059 – augļu sulu maisījumi, ieskaitot vīnogu misa un dārzeņu sulas, neraudzētas, Briksa vērtība ≤ 67 pie 20 ° C, vērtība > 30 € par 100 kg (izņemot ar cukura piedevu vai ar spirtu un ābolu un bumbieru, citrusaugļu un ananāsu sulu maisījumus)
Cappy multivitamīnu nektārs	22029919 – Bezalkoholiski dzērieni, kas nesatur pienu, piena produktus un no tiem iegūtus taukus (izņemot ūdeni, augļu vai dārzeņu sulas, alu un dzērienus, kuru pamatā ir soja vai rieksti, graudaugi vai sēklas)
Coca-cola sīrups (koncentrāts) dzērienu izgatavošanai	21069059 – aromatizētiem vai krāsotiem cukura sīrupiem (izņemot izoglikozes, laktozes, glikozes un maltodekstrīna sīrupus)
Fanta sīrups (koncentrāts) dzērienu izgatavošanai	21069059 – aromatizētiem vai krāsotiem cukura sīrupiem (izņemot izoglikozes, laktozes, glikozes un maltodekstrīna sīrupus)
Sprite sīrups (koncentrāts) dzērienu izgatavošanai	21069059 – aromatizētiem vai krāsotiem cukura sīrupiem (izņemot izoglikozes, laktozes, glikozes un maltodekstrīna sīrupus)

Iesniedzējs papildus informē, ka minētie "Romerquelle" un "Neptunas" minerālūdeņi, atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.736 "Noteikumi par dabīgo minerālūdeni un avotu ūdeni" 40.punktam, ir reģistrēti kā dabīgie minerālūdeņi, ko ir atļāvusi izplatīt citas Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts kompetentā iestāde (dabīgais minerālūdens iekļauts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicētajā atzīto dabīgo minerālūdeņu sarakstā) un tos atļauts brīvi ievest un izplatīt Latvijā.

Iesniedzēja juridiskie apsvērumi.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmā daļa nosaka, ka šī likuma izpratnē ar akcīzes nodokli apliekami bezalkoholiskie dzērieni ir "ūdeņi un minerālūdeņi ar cukura, citu saldinātājielu vai aromatizētāju piedevu un pārējie bezalkoholiskie dzērieni, kā arī pārējie dzērieni, kas neatbilst šajā likumā minētajai alkoholisko dzērienu definīcijai, izņemot augļu un dārzeņu sulas un nektāru, dzērienus, kuru sastāvā ir ne mazāk kā 10 procenti sulas (izņemot augļu sulas, kas gatavotas no koncentrāta), ne vairāk kā 10 procenti pievienotā cukura un kuri nesatur pārtikas piedevas un aromatizētājus, dabīgos ūdeņus un minerālūdeņus, ūdeņus, kas bagātināti ar minerālvielām un vitamīniem, un bez cukura, citu saldinātāju vai aromatizētāju piedevas."

Attiecīgi no minētās definīcijas Iesniedzējs saprot, ka ar akcīzes nodokli neapliek šādus bezalkoholiskos dzērienus:

- augļu un dārzeņu sulas un nektāru;
- dzērienus, kuru sastāvā ir ne mazāk kā 10 procenti sulas (izņemot augļu sulas, kas gatavotas no koncentrāta), ne vairāk kā 10 procenti pievienotā cukura un kuri nesatur pārtikas piedevas un aromatizētājus;
- dabīgos ūdeņus un minerālūdeņus, ūdeņus, kas bagātināti ar minerālvielām un vitamīniem, un bez cukura, citu saldinātāju vai aromatizētāju piedevas.

Minerālūdens.

Bezalkoholiskā dzēriena definīcija nosaka, ka ar akcīzes nodokli ir apliekami "ūdeņi un minerālūdeņi ar cukuru, citu saldinātāju vai aromatizētāju piedevu", bet likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktie izņēmumi paredz, ka "dabīgie ūdeņi un minerālūdeņi", kā arī "ūdeņi, kas bagātināti ar minerālvielām un vitamīniem, un bez cukura, citu saldinātāju vai aromatizētāju piedevas" nav uzskatāmi par bezalkoholiskajiem dzērieniem akcīzes nodokļa objekta izpratnē.

Ministru kabineta noteikumu Nr.736 "Noteikumi par dabīgo minerālūdeni un avotu ūdeni" 3.punkts definē, kāda veida ūdeni var uzskatīt par "dabīgu ūdeni vai minerālūdeni".

Pēc šajos normatīvajos aktos noteiktā Iesniedzējs secina, ka ūdeņi un minerālūdeņi, kas atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr.736 "Noteikumi par dabīgo minerālūdeni un avotu ūdeni" ir uzskatāmi par "dabīgiem ūdeņiem vai minerālūdeņiem" likuma "Par akcīzes nodokli" izpratnē un līdz ar to nav uzskatāmi par ar akcīzes nodokli apliekamu objektu.

Pēc likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantā noteiktā Iesniedzējs arī secina, ka ar akcīzes nodokli ir apliekami tikai tādi ūdeņi un minerālūdeņi, kas satur cukuru, citus saldinātājus vai aromatizētājus, un jebkurš ūdens vai minerālūdens, kurš nesatur cukuru, citus saldinātājus vai aromatizētājus, nav uzskatāms kā ar akcīzes nodokli apliekams objekts. Pat, ja ūdens vai minerālūdens netiek klasificēts kā "dabīgs ūdens vai minerālūdens" Ministru kabineta noteikumu Nr.736 "Noteikumi par dabīgo minerālūdeni un avotu ūdeni" izpratnē, tas nav apliekams ar akcīzes nodokli, ja vien tas nesatur cukuru, citus saldinātājus vai aromatizētājus, kā arī tam nav jābūt "bagātinātam ar minerālvielām", lai tas nebūtu apliekams ar akcīzes nodokli.

Tāpat Iesniedzējs saprot, ka saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantu akcīzes nodoklis nav piemērojams ūdenim, ieskaitot dabiskos un mākslīgos minerālūdeņus un gāzētos ūdeņus, bez cukura vai citu saldinātāju piedevām, nearomatizētam, kas tiek klasificēts ar Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta ar Regulu Nr.2658/87 "Par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu", 2201. preču pozīcijā (turpmāk – KN Regula).

Sula no koncentrāta un augļu nektārs.

Ministru kabineta 2013.gada 15.oktobra noteikumu Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem") 6. punkts definē augļu sulu no koncentrāta kā "produkts, ko iegūst no šo noteikumu 7.punktā minētā koncentrāta, to atjaunojot ar dzeramo ūdeni", un 7.punkts definē koncentrātu kā produktu, "ko iegūst no viena vai vairāku veidu augļu sulas, fizikāli atdalot noteiktu daļu ūdens".

Likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmā daļa paredz, ka "augļu un dārzeņu sulas un nektāri" ir uzskatāmi par izņēmumu un līdz ar to netiek uzskatīti par ar akcīzes nodokli apliekamu bezalkoholisku dzērienu.

Ministru kabineta noteikumu Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" 5.punkts definē augļu sulu kā raudzējamu, bet neraudzētu produktu, ko iegūst no viena vai vairāku veidu kopā sajauktu veselu un gatavu, svaigu, ar atdzesēšanu vai sasaldēšanu saglabātu augļu ēdamās daļas un kam ir attiecīgajiem augļiem raksturīgā krāsa, aromāts un garša. Bet šo Ministru kabineta noteikumu 10.punkts definē augļu nektāru kā raudzējamu, bet neraudzētu produktu, ko iegūst, augļu sulai, augļu sulai no koncentrāta, koncentrātam, augļu sulai, no kuras ekstrahēts ūdens, sausajai (pulverveida) augļu sulai, augļu biezenim un koncentrētam augļu biezenim vai augļu biezenim, vai koncentrētam augļu biezenim, vai minēto produktu maisījumam pievienojot ūdeni. Savukārt, šo Ministru kabineta noteikumu 11.punkts nosaka, ka, iegūstot 10.punktā minēto augļu nektāru, drīkst pievienot dzeramo ūdeni, kas ir saldināts ar cukuru un/vai medu.

Papildus, Iesniedzējs vērš uzmanību, ka likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā minētais "dzērienus, kuru sastāvā ir ne mazāk kā 10 procenti sulas (izņemot augļu sulas, kas gatavotas no koncentrāta)", attiecas uz "dzērienu" sastāva definēšanu un neizslēdz no atbrīvojumu loka produkta veidu "sula no koncentrāta".

No šīm definīcijām Iesniedzējs secina, ka pēc būtības sulas, sulas no koncentrāta un nektāri ir uzskatāmi par līdzīgiem produktiem un vienīgā ievērojamā atšķirība produkta īpašībās ir tā, ka nektāri atšķirībā no sulām un sulām no koncentrāta var būt saldināti, tiem pievienojot piedevas atbilstoši šo noteikumu prasībām (t.i., cukuru un/vai medu, ne vairāk par 20 procentiem no gatavā produkta kopējās masas). Tā kā augļu sulas no koncentrāta un nektāri ir uzskaitīti kā augļu sulām līdzīgi produkti, Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem", akcīzes nodokļa izpratnē visām trim produktu kategorijām, proti, augļu sulām, augļu sulām no koncentrāta un nektāriem, būtu jābūt vienādi pakļautam likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta, pirmās daļas noteiktajiem izņēmumiem, par produktiem, kas nav apliekami ar akcīzes nodokli.

Iesniedzēja izplatītās "Cappy" tomātu, ābolu un apelsīnu no koncentrāta izgatavotās sulas atbilst Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" aprakstītajai klasifikācijai, kura paredz, ka arī tomāti atbilst augļiem šī normatīvā akta ietvaros. Tādējādi, pamatojoties uz skaidroto argumentāciju, šie produkti nav uzskatāmi kā ar akcīzes nodokli apliekami produkti.

Tāpat saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantu akcīzes nodoklis nav piemērojams augļu sulām (ieskaitot vīnogu misu) un dārzeņu sulas, neraudzētas un bez spirta piedevas, arī ar cukura vai cita saldinātāja piedevu, kas tiek klasificēts ar KN Regulas Kombinētās nomenklatūras 2009. preču pozīcijā.

Līdzīgi tā kā likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pants specifiski paredz, ka augļu nektāri nav uzskatāmi par ar akcīzes nodokli apliekami objekti Iesniedzējs saprot, ka "Cappy" multivitamīnu nektārs, kura sastāvā ir no koncentrātiem iegūtas sulas un biezeņi: apelsīnu sula 31 %, ābolu sula 16 %, citronu sula 2 %, vīnogu sula 2 %, persiku biezenis 1 %, ūdens, cukurs, vitamīni un citronskābe, Iesniedzēja ieskatā atbilst Ministru kabineta

noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" aprakstītajai nektāra klasifikācijai, tādējādi tas nav uzskatāms kā ar akcīzes nodokli apliekams objekts, neskatoties uz to, ka minētā nektāra preču kods Eiropas kombinētajā nomenklatūrā ir atšķirīgs no sulas (t.i., 22029919).

Sīrupi (koncentrāti) bezalkoholisko dzērienu izgatavošanai.

Iesniedzēja produktu klāstā ir sīrupi jeb koncentrāts, kas, kā sastāvdaļa, ir paredzēti bezalkoholisko dzērienu veidošanas ierīcēm, sabiedriskās ēdināšanas vietās. Šos sīrupus speciālās ierīces dzērienu pagatavošanai sajauc ar atdzesētu, attīrītu ūdeni un oglekļa dioksīdu, lai pagatavotu (ražotu) dažādus bezalkoholiskus dzērienus.

Tā kā likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmā daļa definē ar akcīzes nodokli apliekamos bezalkoholiskos dzērienus, bet nemin šādu dzērienu izgatavošanas izejvielas kā ar akcīzes nodokli apliekamu objektu, ir secināms, ka sastāvdaļas (sīrupi, koncentrāti), kas paredzētas dzērienu izgatavošanai vai ražošanai, nav uzskatāmas par akcīze nodokļa objektiem.

Papildus, likuma "Par akcīzes nodokli" 19.panta otrā daļa nosaka, ka no nodokļa ir atbrīvoti bezalkoholiskie dzērieni un kafija, ko izmanto citu pārtikas preču (arī alkoholisko dzērienu) ražošanā, kas liecina, ka ar akcīzes nodokli ir apliekams patērētājam pieejamais galaprodukts, bet ne izejvielas, kas paredzētas, tā izgatavošanai, pat, ja šīs izejvielas pašas par sevi ir uzskatāmas par akcīzes nodokļa objektu.

Preces Eiropas Savienībā klasificē saskaņā ar vienotu Kombinēto nomenklatūru, kas noteikta ar KN Regulu. Kombinētā nomenklatūra ir sistematizēts preču kodu un to aprakstu saraksts, kas balstīts uz visā pasaulē lietojamo Harmonizēto sistēmu. Atkarībā no koda importētajai vai eksportējamai precei piemēro muitas tarifa likmes un citus nodokļus tādā apmērā, kā to paredz preču klasifikācija, un tirdzniecības politikas pasākumus, kā arī veido Kopienas ārējās tirdzniecības statistiku.

Par to, ka iesniegumā aprakstītie sīrupi nav galaprodukts (patērētājam lietojams dzēriens), bet gan izejviela dzērienu pagatavošanā liecina šo sīrupu preču kods Eiropas kombinētajā nomenklatūrā. Piemērojamais kods ir 21069059 – kas atbilst "aromatizētiem vai krāsotiem cukura sīrupiem (izņemot izoglikozes, laktozes, glikozes un maltodekstrīna sīrupus)". Šī koda struktūra to klasificē kā 21.nodaļas kodu "pārtikas izstrādājumu, kas citur nav minēts vai iekļauts". Turpretī bezalkoholiski dzērieni ir klasificēti kodu struktūrā zem 22.nodaļas kodiem, kas specifiski attiecas uz dažāda veida dzērieniem (galaproduktiem). Tādējādi Iesniedzējs secina, ka sīrupi, kas izmantotami kā sastāvdaļa dzērienu pagatavošanā, nav apliekami ar akcīzes nodokli, jo tie nav izmantotami, kā patērētājam lietojams dzēriens.

Ņemot vērā minēto, Iesniedzējs vēlas gūt apstiprinājumu par izpratnes pareizību šādiem apgalvojumiem:

- Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantu akcīzes nodoklis nav piemērojams ūdenim, ieskaitot dabiskos un mākslīgos minerālūdeņus un gāzētos ūdeņus, bez cukura vai citu saldinātāju piedevām, nearomatizētam, kas tiek klasificēts ar Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta ar KN Regulu, 2201. preču pozīcijā.

- Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantu akcīzes nodoklis nav piemērojams augļu sulām (ieskaitot vīnogu misu) un dārzeņu sulas, neraudzētas un bez spirta piedevas, arī ar cukura vai cita saldinātāja piedevu, kas tiek klasificēts ar Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta ar KN Regulu, 2009. preču pozīcijā. Tāpat Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" definētie produkti saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmo daļu nav apliekami ar akcīzes nodokli neatkarīgi no Kombinētās nomenklatūras preču koda.

- Situācijas aprakstā minētie "Romerquelle" un "Neptunas" dabīgie gāzētie un negāzētie minerālūdeņi, "Cappy" tomātu, ābolu un apelsīnu sulas no koncentrāta, "Cappy" multivitamīnu nektārs atbilstoši likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajai daļai nav apliekami ar akcīzes nodokli.

- Sastāvdaļas, kas ir paredzētas dzērienu izgatavošanai, tajā skaitā "Coca-Cola", "Fanta" un "Sprite" sīrupi (koncentrāti), kas klasificēti ar KN Regulas kombinētās nomenklatūras kodu 21069059, nav uzskatāmi par bezalkoholisko dzērienu likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmās daļas izpratnē un nav apliekami ar akcīzes nodokli.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniegumā sniegto faktu aprakstu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 99.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka sagatavojot uzziņu, ja nepieciešams, iestāde var prasīt no Iesniedzēja papildu ziņas, 2021.gada 9.februāra vēstulē Nr.VID.4.1/8.1.1/14626 lūdza sniegt Iesniedzējam šādas papildu ziņas:

- 1) precizēt iesnieguma 1. un 2.jautājumu, norādot konkrēti par kādu bezalkoholisko dzērienu (arī norādot detalizētu informāciju par tā sastāvdaļām) iesniedzējs vēlas apstiprināt izpratnes pareizību attiecībā uz likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajiem bezalkoholisko dzērienu izņēmumiem, kas netiek aplikti ar akcīzes nodokli;
- 2) detalizēti norādīt informāciju par produktu *Romerquelle negāzēti dabīgie minerālūdeņi, Romerquelle gāzēti dabīgie minerālūdeņi, Neptunas gāzēti dabīgie minerālūdeņi, Neptunas negāzēti dabīgie minerālūdeņi, Cappy multivitamīnu nektāra, Cappy tomātu, apelsīnu un ābolu sulu* sastāvdaļām.

Vienlaikus Valsts ieņēmumu dienests vēstulē norādīja, ka uzziņa tiek izsniegta Iesniedzējam par konkrētu, nevis vispārīgu jautājumu kas izriet no konkrētas iesniedzēja tiesiskās situācijas, lai Iesniedzējs to varētu izmantot vēlākā administratīvajā lietā. Tātad iesniegumā uzdotajiem jautājumiem jābūt par konkrētām tiesiskajām attiecībām, kam varētu sekot Iesniedzēja rīcība atbilstoši iestādes sniegtajai uzziņai un par kuriem iestāde vēlāk attiecībā uz Iesniedzēju varētu izdot administratīvo aktu.

Atsaucoties uz Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījumu, Iesniedzējs 2021.gada 9.martā sniedza šādu papildu informāciju.

Iesniedzējs norādīja, ka Iesniedzēja iesnieguma par uzziņu 1. un 2. jautājuma mērķis ir gūt izpratni par likuma "Par akcīzes nodokli" normu (konkrēti 6.panta) piemērošanu konkrētiem bezalkoholisko dzērienu veidiem, t.i. ūdeņiem un sulām, kas atbilst konkrētām jautājumā aprakstītajām pazīmēm. Tādējādi Iesniedzējs vēlas ne tikai apstiprināt savu izpratni par akcīzes nodokļa atbrīvojuma piemērošanu konkrētajiem produktiem, kas tika uzskaitīti uzziņas pieprasījuma 3. un 4. jautājumā, bet arī apstiprināt izpratni par likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta piemērošanu, kas ļautu gūt skaidru izpratni par nosacījumiem, kas Valsts ieņēmumu dienesta ieskatā produktam ir jāizpilda, lai tas būtu uzskatāms par neapliekamu ar akcīzes nodokli atbilstoši šī panta nosacījumiem. Tādējādi, Iesniedzēja uzziņas pieprasījuma 1. un 2. jautājumu mērķis ir apstiprināt izpratni par likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantā noteikto izņēmumu piemērošanu bezalkoholiskajiem dzērieniem – ūdeņiem un sulām, ko Iesniedzējs varētu potenciāli izplatīt nākotnē, ar nosacījumu, ka tie tiek klasificēti konkrētā Kombinētās nomenklatūras preču pozīcijā (ūdeņiem – 2201. preču pozīcijā un sulām – 2009. preču pozīcijā), kas noteikta ar Kombinētās Nomenklatūras Regulu Nr.2658/87 "Par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu", vai atbilst produktiem, kas minēti Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem".

Atbildes uz minētajiem jautājumiem Iesniedzējam nepieciešamas, lai Iesniedzējs, ievērojot tiesiskās drošības principu, varētu plānot savu darbību nākotnē, saņemot no Valsts ieņēmumu dienesta informāciju par tiesību normu piemērošanu un uzzinot Valsts ieņēmumu dienesta viedokli par likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantā noteikto izņēmumu piemērošanu tādiem produktiem kā ūdens, sulas un tām līdzīgi produkti, kas tiek klasificēti konkrētās Kombinētās nomenklatūras preču pozīcijās. Tiesiskās drošības princips nosaka, ka personai ir jābūt iespējām saņemt pietiekamu informāciju par piemērojamām tiesību normām, lai privātpersona varētu paredzēt iestādes rīcību un ar to rēķināties.

Administratīvā procesa likuma 98.panta pirmā daļa paredz, ka personai ir tiesības saņemt uzziņu par savām tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā. Administratīvā procesa likuma komentāri norāda, ka "ar tiesībām jāsaprot ne tikai tiesības rīkoties noteiktā veidā vai tiesības saņemt kādu labumu, bet arī tiesiskie pienākumi, kas iesniegumā par uzziņu norādītajos apstākļos personai tiek uzlikti saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kā arī to, kāda būs iestādes rīcība attiecīgajā konkrētajā tiesiskajā situācijā. Ar uzziņu personai tiek darīts zināms, kā konkrēto faktisko situāciju no tiesību viedokļa vērtē iestāde." Kā norādījis Senāts, šīs tiesības īstenošanas rezultātā persona var plānot savu rīcību, nebaudoties, vai pati ir pareizi sapratusi tiesību normas. Administratīvā procesa likuma komentāri papildus norāda, ka "fakti, kas raksturo konkrēto situāciju, par kuru persona vēlas uzziņu iesniegumā var aprakstīt ne tikai jau reāli esošus faktus, bet var aprakstīt arī nākotnē iespējamu situāciju." Tādējādi Administratīvā procesa likums neierobežo nodokļu maksātāja tiesības saņemt uzziņu par nodokļu normatīvo aktu piemērošanu tikai attiecībā uz konkrētiem produktiem. Nodokļu maksātājam ir tiesības saņemt informāciju arī par konkrēto likuma "Par akcīzes nodokli" normu piemērošanu dažādiem produktu veidiem (šajā gadījumā ūdens un sulas), lai nodokļu maksātājs, kas ir bezalkoholisko dzērienu tirgotājs, kā Iesniedzējs, var plānot savu darbību nākotnē konkrētā tiesiskā situācijā, izplatot bezalkoholiskos dzērienus un pareizi piemērojot likuma "Par akcīzes nodokli" normas.

Balsoties uz šiem apsvērumiem un likuma varas doktrīnas noteiktajiem principiem, Iesniedzējs vēlas ne tikai apstiprināt akcīzes nodokļa atbrīvojumu konkrētiem produktiem, kas minēti iesnieguma par uzziņu 3. un 4. jautājumā, bet arī apstiprināt faktorus/raksturīpašības, ko ņemt vērā turpmāk, piemērojot akcīzes nodokļa atbrīvojumu tā izplatītajiem bezalkoholiskajiem dzērieniem, lai ievērotu un nepārkāptu likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta noteikumus, pareizi piemērojot likuma "Par akcīzes nodokli" normas attiecībā uz tādiem bezalkoholiskajiem dzērieniem kā ūdens un sulas, kas klasificētas konkrētās Kombinētās nomenklatūras preču pozīcijās. Iesnieguma par uzziņu 1. un 2. jautājumā Iesniedzējs ir aprakstījis savu izpratni par likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantā noteikto atbrīvojumu piemērošanas kritērijiem konkrētiem bezalkoholisko dzērienu veidiem, kas klasificēti konkrētās Kombinētās nomenklatūras preču pozīcijās un vēlas apstiprināt savu izpratni likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantā noteikto izņēmumu piemērošanā, lai varētu plānot savu rīcību nākotnē, pareizi piemērojot likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantu.

Informācija par produktiem un to sastāvdaļas.

Iesniedzējs precizē faktu, ka iesniegumā par uzziņu "Romerquelle" un "Neptunas" dzērieniem norādīta Kombinētās nomenklatūras preču pozīcija 2201 un attiecīgi arī preču kodi 22011019 un 22011011, kas attiecas uz produktiem, kas ietilpst 2201. preču pozīcijā "Ūdens, ieskaitot dabiskos vai mākslīgos minerālūdeņus un gāzētos ūdeņus, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, nearomatizēts, ledus un sniegs". Iesniegumā konstatēts neprecīzs tulkojums no preču koda angļu valodas nosaukuma. Proti, precizētais produktu preču kodu apraksts ir šāds:

Produkta nosaukums	Eiropas kombinētās nomenklatūras preču kods
Romerquelle negāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011011 – Dabiskie minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, nearomatizēti, negāzēti
Neptunas negāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011011 – Dabiskie minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, nearomatizēti, negāzēti
Romerquelle gāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011019 – dabiskie minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, nearomatizēti, gāzēti
Neptunas gāzēti dabīgie minerālūdeņi	22011019 – dabiskie minerālūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, nearomatizēti, gāzēti

Pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījumu, Iesniedzējs sniedza informāciju par iesniegumā minēto produktu sastāvdaļām:

- *Romerquelle negāzēts dabīgais minerālūdens*

Dabīgais minerālūdens.

- *Romerquelle gāzēts dabīgais minerālūdens*

Gāzēts dabīgais minerālūdens.

- *Neptunas gāzēts dabīgais minerālūdens*

Dabīgais minerālūdens.

- *Neptunas negāzēts dabīgais minerālūdens*

Gāzēts dabīgais minerālūdens.

- *Cappy multivitamīnu nektārs*

Augļu sulas un biezenis no koncentrātiem: apelsīnu sula (31%), ābolu sula (16 %), citronu sula (2 %), vīnogu sula (2 %), persiku biezenis (1 %); ūdens, cukurs, vitamīni: C (12 mg/100 ml), niacīns (2,7 mg/100 ml), E (2,2 mg/100 ml), pantotēnskābe (1,2mg/100ml), B6 (0,3mg/100ml), A (pievienots kā beta-karotīns) (360 ug/ 100 ml), citronskābe.

Pievienotā cukura daudzums šī produkta sastāvā ir atbilstošs Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" noteiktajam augļu nektāros pieļaujamajam apmēram, t.i., ne vairāk kā 20 % no gatavā produkta kopējās masas.

Produktā esošās citronskābes pārtikas piedevas daudzums ir augļu nektāra pieļaujamā daudzuma robežās, ko nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.1113 "Prasības augļu sulām un līdzīgiem produktiem" un to atsaucē uz "Eiropas parlamenta un padomes regulu Nr.1333/2008 (2008.gada 16.decembris) par pārtikas piedevām".

- *Cappy tomātu sula*

Tomātu sula no koncentrāta, pārtikas ražošanas sāls (0,6mg/100ml), citronskābe.

Produktā esošās citronskābes pārtikas piedevas daudzums ir sulā pieļaujamajā daudzuma robežās, ko nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 1113 "Prasības augļu sulām

un līdzīgiem produktiem" un to atsaucē uz "Eiropas parlamenta un padomes regulu Nr.1333/2008 (2008.gada 16.decembris) par pārtikas piedevām".

- *Cappy apelsīnu sula*
100% apelsīnu sula no koncentrāta.
- *Cappy ābolu sula*
100% ābolu sula no koncentrāta.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot iesniegumā ietverto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz Iesniedzēja jautājumu vai Iesniedzēja izpratne, ka saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantu akcīzes nodoklis nav piemērojams ūdenim, ieskaitot dabiskos un mākslīgos minerālūdeņus un gāzētos ūdeņus, bez cukura vai citu saldinātāju piedevām, nearomatizētam, kas tiek klasificēts ar Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta ar KN Regulu, 2201.preču pozīcijā, ir pareiza, paskaidrojam.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmā daļa noteic, ka ar akcīzes nodokli apliekamais objekts ir bezalkoholiskie dzērieni – ūdeņi un minerālūdeņi ar cukura, citu saldinātājielu vai aromatizētāju piedevu un pārējie bezalkoholiskie dzērieni, kā arī pārējie dzērieni, kas neatbilst šajā likumā minētajai alkoholisko dzērienu definīcijai, izņemot augļu un dārzeņu sulas un nektāru, dzērienus, kuru sastāvā ir ne mazāk kā 10 procenti sulas (izņemot augļu sulas, kas gatavotas no koncentrāta), ne vairāk kā 10 procenti pievienotā cukura un kuri nesatur pārtikas piedevas un aromatizētājus, dabīgos ūdeņus un minerālūdeņus, ūdeņus, kas bagātināti ar minerālvielām un vitamīniem, un bez cukura, citu saldinātāju vai aromatizētāju piedevas.

No minētā izriet, ka bezalkoholisko dzērienu izņēmums, kas netiek aplikts ar akcīzes nodokli ir *dabīgie ūdeņi un minerālūdeņi, ūdeņi, kas bagātināti ar minerālvielām un vitamīniem, un bez cukura, citu saldinātāju vai aromatizētāju piedevas.*

Dabīgie ūdeņi un minerālūdeņi, ūdeņi, kas bagātināti ar minerālvielām un vitamīniem, un bez cukura, citu saldinātāju vai aromatizētāju piedevas, ir klasificējami pēc Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta ar Komisijas 2020.gada 21.septembra Īstenošanas regulu (ES) Nr.2020/1577, ar ko groza I pielikumu Padomes 1987.gada 23.jūlijā Regulā (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu preču pozīcijā 2201 "*Ūdens, ieskaitot dabiskos vai mākslīgos minerālūdeņus un gāzētos ūdeņus, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, nearomatizēts, ledus un sniegs*". Preču pozīcijā 2201 klasificējamie produkti – ūdens, dabiskie vai mākslīgie minerālūdeņi un gāzētie ūdeņi, bez cukura vai citu saldinātāju piedevas, nearomatizēti *nav ar akcīzes nodokli apliekams objekts.*

Atbildot uz Iesniedzēja jautājumu vai pareiza ir Iesniedzēja izpratne, ka saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.pantu akcīzes nodoklis nav piemērojams augļu sulām (ieskaitot vīnogu misu) un dārzeņu sulas, neraudzētas un bez spirta piedevas, arī ar cukura vai cita saldinātāja piedevu, kas tiek klasificēts ar Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta ar KN Regulu, 2009.preču pozīcijā, kā arī vai pareiza ir Iesniedzēja izpratne, ka Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" definētie produkti saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmo daļu nav apliekami ar akcīzes nodokli neatkarīgi no Kombinētās nomenklatūras preču koda, paskaidrojam.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmā daļa noteic, ka ar akcīzes nodokli apliekamais objekts ir bezalkoholiskie dzērieni – ūdeņi un minerālūdeņi ar cukura, citu

saldinātājielu vai aromatizētāju piedevu un pārējie bezalkoholiskie dzērieni, kā arī pārējie dzērieni, kas neatbilst šajā likumā minētajai alkoholisko dzērienu definīcijai, izņemot augļu un dārzeņu sulas un nektāru, dzērienus, kuru sastāvā ir ne mazāk kā 10 procenti sulas (izņemot augļu sulas, kas gatavotas no koncentrāta), ne vairāk kā 10 procenti pievienotā cukura un kuri nesatur pārtikas piedevas un aromatizētājus, dabīgos ūdeņus un minerālūdeņus, ūdeņus, kas bagātināti ar minerālvielām un vitamīniem, un bez cukura, citu saldinaču vai aromatizētāju piedevas.

No minētā izriet, ka bezalkoholisko dzērienu *izņēmums*, kas netiek aplikts ar akcīzes nodokli ir *augļu un dārzeņu sulas un nektāri*.

Muitas likuma 5.panta trešā daļa noteic, ka Valsts ieņēmumu dienests uztur Eiropas Savienības kopējā muitas tarifa (TARIC) nacionālos papildkodus Integrētā tarifa vadības sistēmā un publicē tos [Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļa vietnē](#).

Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļa vietnē publicētajā ar akcīzes nodokli apliekamās kafijas un bezalkoholisko dzērienu Eiropas Savienības kopējā muitas tarifa (TARIC) nacionālo papildkodu sarakstā ir noteikti nacionālie papildkodi 2202.preču pozīcijas bezalkoholiskajiem dzērieniem, kas tiek aplikti ar akcīzes nodokli, kā arī noteikti izņēmumi, kas saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmo daļu netiek aplikti ar akcīzes nodokli, tostarp augļu vai dārzeņu sulas, kas iekļautas pozīcijā 2009, un nektāri.

Par nektāriem uzskatāmi bezalkoholiskie dzērieni, kas atbilst Ministru kabineta noteikumu Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" 10.punktā noteiktajai nektāru definīcijai, kas nosaka, ka augļu nektārs ir raudzējams, bet neraudzēts produkts, kas atbilst šo noteikumu 2.pielikumā minētajām prasībām un ko iegūst, augļu sulai, augļu sulai no koncentrāta, koncentrātam, augļu sulai, no kuras ekstrahēts ūdens, sausajai (pulverveida) augļu sulai, augļu biezenim un koncentrētam augļu biezenim vai augļu biezenim, vai koncentrētam augļu biezenim, vai minēto produktu maisījumam pievienojot ūdeni. Nektāram ir atļauts pievienot ūdeni, kas saldināts ar kādu no noteikumu 11.punkta apakšpunktos noteiktajiem saldinātājiem, kā arī atļauts pievienot citas sastāvdaļas, kas minētas šo noteikumu 13. un 14.punktā. Tātad, augļu nektāra sastāvā sulas vai biezeņa minimālajam daudzumam atkarībā no augļu veida ir jābūt no 25 % – 50% (piemēram, upenēm, jānogām tie ir 25 %, plūmēm un dzērvenēm 30 %, mellenēm, avenēm un zemenēm – 40 %, bet āboliem, cidonijām un bumbieriem – 50 %). Atšķirībā no augļu sulas (izņemot Latvijā ražotu smiltsērķšķu sulu) augļu nektāram ir atļauts pievienot cukuru, medu un saldinačus, bet ne vairāk par 20% no gatavā produkta kopējās masas. Tātad, **sulas**, kas iekļautas preču pozīcijā 2009 un atbilst Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" definētajam un **nektāri**, kas atbilst Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" noteiktajam nav ar akcīzes nodokli apliekams objekts.

Atbildot uz Iesniedzēja jautājumu, vai Iesniedzēja izpratnē ir pareiza par zemāk uzskaitīto bezalkoholisko dzērienu atbilstību likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajiem izņēmumiem, kas netiek aplikti ar akcīzes nodokli, informējam.

Romerquelle negāzēts dabīgais minerālūdens (sastāvdaļas – dabīgais minerālūdens) atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam, tāpēc nav apliekams ar akcīzes nodokli.

Romerquelle gāzēts dabīgais minerālūdens (sastāvdaļas – gāzēts dabīgais minerālūdens) atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam, tāpēc nav apliekams ar akcīzes nodokli.

Neptunas gāzēts dabīgais minerālūdens (sastāvdaļas – dabīgais minerālūdens) atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam, tāpēc nav apliekams ar akcīzes nodokli.

Neptunas negāzēts dabīgais minerālūdens (sastāvdaļas – gāzēts dabīgais minerālūdens) atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam, tāpēc nav apliekams ar akcīzes nodokli.

Cappy multivitamīnu nektārs (sastāvdaļas – augļu sulas un biezenis no koncentrātiem: apelsīnu sula (31 %), ābolu sula (16 %), citronu sula (2 %), vīnogu sula (2 %), persiku biezenis (1 %); ūdens, cukurs, vitamīni: C (12 mg/100 ml), niacīns (2,7 mg/100 ml), E (2,2 mg/100 ml), pantotēnskābe (1,2 mg/100 ml), B6 (0,3 mg/100 ml), A (pievienots kā beta-karotīns) (360 ug/ 100 ml), citronskābe). Ņemot vērā, ka Iesniedzējs arī sniedzot papildu ziņas nav norādījis precīzu pievienotā cukura un citronskābes daudzumu produktā, tādējādi:

- ja pievienotā cukura un citronskābes daudzums *Cappy* multivitamīnu nektārā nepārsniedz Ministru kabineta noteikumu Nr.1113 "Prasības augļu sulām un līdzīgiem produktiem" 29.punktā un 13.2.apakšpunktā noteikto pieļaujamo daudzumu produktā, tad *Cappy* multivitamīnu nektārs atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam un nav apliekams ar akcīzes nodokli;
- ja pievienotā cukura un citronskābes daudzums *Cappy* multivitamīnu nektārā pārsniedz Ministru kabineta noteikumu Nr.1113 "Prasības augļu sulām un līdzīgiem produktiem" 29.punktā un 13.2.apakšpunktā noteikto pieļaujamo daudzumu produktā, tad šis produkts nav uzskatāms par nektāru, līdz ar to, tas neatbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam un ir apliekams ar akcīzes nodokli.

Cappy tomātu sula (sastāvdaļas – tomātu sula no koncentrāta, pārtikas ražošanas sāls (0,6 mg/100 ml), citronskābe):

- ja pievienotās citronskābes daudzums nepārsniedz Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības augļu sulām un līdzīgiem produktiem" 13.2.apakšpunktā noteikto pieļaujamo daudzumu produktā, tad *Cappy* tomātu sula atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam un nav apliekama ar akcīzes nodokli;
- ja pārsniedz Ministru kabineta noteikumos Nr.1113 "Prasības augļu sulām un līdzīgiem produktiem" 13.2.apakšpunktā noteikto pieļaujamo daudzumu produktā, tad šis produkts neatbilst sulas definīcijai, līdz ar to, tas neatbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam un ir apliekams ar akcīzes nodokli.

Cappy apelsīnu sula (sastāvdaļas – 100 % apelsīnu sula no koncentrāta) atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam, tāpēc nav apliekama ar akcīzes nodokli.

Cappy ābolu sula (sastāvdaļas – 100 % ābolu sula no koncentrāta) atbilst likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmajā daļā noteiktajam izņēmumam, tāpēc nav apliekama ar akcīzes nodokli.

Atbildot uz Iesniedzēja jautājumu vai ir pareiza Iesniedzēja izpratne, ka sastāvdaļas, kas ir paredzētas dzērienu izgatavošanai, tajā skaitā Coca-Cola, Fanta un Sprite sīrupi (koncentrāti), kas klasificēti ar KN Regulas kombinētās nomenklatūras kodu 21069059, nav uzskatāmi par bezalkoholisko dzērienu likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmās daļas izpratnē un nav apliekami ar akcīzes nodokli, paskaidrojām.

Iesniedzēja izpratne attiecībā uz sastāvdaļām, kas ir paredzētas bezalkoholisku dzērienu pagatavošanai, bet pašas par sevi nav bezalkoholiski dzērieni, piemēram, *Coca-Cola*, *Fanta* un *Sprite* sīrupi (koncentrāti), ir pareiza, jo šādas sastāvdaļas nav bezalkoholiskie dzērieni likuma par "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmās daļas izpratnē.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Komisijas 2020.gada 21.septembra Īstenošanas regula (ES) Nr.2020/1577, ar ko groza I pielikumu Padomes 1987.gada 23.jūlija Regulā (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu; likuma "Par akcīzes nodokli" 6.panta pirmā daļa; Muitas likuma 5.panta trešā daļa; Ministru kabineta 2013.gada 15.oktobra noteikumu Nr.1113 "Prasības attiecībā uz augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem" 10., 11., 13., 14. un 29.punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme